

Izvještaj o objavljivanju podataka i informacija NLB Banke a.d. Banja Luka

Banja Luka, maj 2019. godine

Sadržaj

1. Poslovno ime i sjedište Banke	3
2. Vlasnička struktura Banke i članovi organa upravljanja	3
3. Politika naknada.....	7
4. Strategija i politike za upravljanje rizicima Banke	9
5. Kapital.....	20
6. Kapitalni zahtjevi i adekvatnost kapitala	24
7. Zahtjevi za likvidnost	35
8. Postupak interne procjene adekvatnosti kapitala i postupak interne procjene adekvatnosti likvidnosti.....	36
9. Bankarska Grupa i odnos između matičnog društva i podređenih društava.....	36
10. Založena i nezaložena imovina Banke	36

U skladu sa članom 180. Zakona o bankama Republike Srpske i Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o objavljivanju podataka i informacija banke („Službeni glasnik RS“ broj 89/2017), te Procedurama za objavljivanje podataka i informacija Banke, NLB Banka a.d. Banja Luka objavljuje podatke i informacije koji se odnose na stanje sa datumom 31.12.2018. godine.

1. Poslovno ime i sjedište Banke

NLB Banka a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Banka), sa sjedištem u Banjoj Luci, Ulica Milana Tepića br. 4, je članica NLB Grupe.

NLB Banka a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Banka) osnovana je kao akcionarsko društvo i u sudskom registru kod Okružnog privrednog suda Banja Luka, u ulošku broj 3-31-00, upisana je pod poslovnim imenom:

*NLB Banka a.d. Banja Luka, sjedište: Ulica Milana Tepića broj 4, Banja Luka
(u daljem tekstu: Banka)*

Banka posluje u skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske, Zakonom o privrednim društvima i drugim relevantnim zakonima, na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Banka obavlja djelatnost primanja i polaganja depozita ili drugih povratnih sredstava; davanja kredita; izdavanja garancija i svih oblika jemstva; usluga unutrašnjeg i međunarodnog platnog prometa i prenosa novca, u skladu sa posebnim propisima; kupovina i prodaja strane valute i plemenitih metala; izdavanje i upravljanje sredstvima plaćanja (uključujući platne kartice, putne i bankarske čekove); druge poslove za koja je ovlašćena zakonom i pomoćne poslove koji su povezani sa navedenim poslovima.

Banka je toku 2018. godine svoje poslovanje obavljala u 56 poslovnih jedinica na području Republike Srpske i jednom poslovnom jedinicom na području Brčko Distrikta BiH.

2. Vlasnička struktura Banke i članovi organa upravljanja

Vlasnička struktura

U skladu sa Izvještajem iz knjige akcionara na dan 31.12.2018. godine Banka ima samo jednog akcionara koji ima 5% ili više učešća u kapitalu ili glasačkim pravima Banke, i to akcionara Novu Ljubljansku banku d.d. Ljubljana, sa 99,85% vlasništva u osnovnom kapitalu i učešća u akcijama sa pravom glasa.

Članovi Nadzornog odbora Banke

Skupština Banke formirala je Nadzorni odbor, koji na dan 31.12.2018. godine čine:

1. Blaž Brodnjak, predsjednik;
2. Boštjan Kovač, zamjenik predsjednika;
3. Igor Zalar, član;
4. Ayda Šebić, član (nezavisni član);
5. Dragan Kovačević, član (nezavisni član).

Blaž Brodnjak, predsjednik Nadzornog odbora

Od decembra 2010. do kraja novembra 2012. godine radio je kao vođa divizije za poslovanje sa privrednim društvima i javnim sektorom u grupi Hypo Alpe-Adria u Gracu. U periodu od oktobra 2009. do novembra 2010. godine radio je kao ovlašteno lice uprave Zavarovalnice Triglav, a prije toga u periodu od februara 2005. do jula 2009. godine bio je član uprave BAWAG Banke d.d. Od marta 2003. do januara 2005. godine bio je vođa poslovanja sa privrednim društvima u Raiffeisen banci d.d., a u periodu od oktobra 2001. do februara 2003. godine vodio je odjeljenje za poslovanje sa srednje velikim preduzećima u tadašnjoj Bank Austria Creditanstalt d.d. (sadašnja Unicredit banka d.d.). gdje je i započeo bankarsku karijeru januara 2000. godine. Prva radna iskustva stekao je u Publikumu, gdje se zaposlio u oktobru 1998.godine.

Godine 2009. uspješno je završio MBA studij na IEDC - Poslovna škola Bled, a 1998. godine diplomirao na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Ljubljani.

Pored redovnih obaveza, posljednjih godina bio je aktivan član nadzornih odbora u bankarskim, osiguravajućim i proizvodnom društvu.

Od 1. decembra 2012. godine postaje član uprave NLB d.d. nadležan za područje poslovanja sa velikim preduzećima, stanovništvom i privatnim bankarstvom. Dana 6. jula 2016. godine imenovan je za predsjednika uprave NLB d.d. Ljubljana.

Predsjednik je Nadzornog odbora NLB Banke a.d. Banja Luka od 21.06.2013. godine.

Boštjan Kovač, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora

Od juna 2015. do septembra 2016. godine bio je član Upravnog odbora - izvršni direktor u SŽ Železniško gradbeno podjetje u Ljubljani. U Banci Celje obavljao je poslove izvršnog direktora za komercijalne poslove u periodu od aprila 2014. do maja 2015. godine, a u periodu od maja 2012. do kraja marta 2014. godine bio je direktor glavne podružnice u Ljubljani. U periodu od juna 2003. do aprila 2012. bio je izvršni direktor za finansijski inženjering, a kasnije izvršni direktor za finansije, računovodstvo i upravljanje u DARS d.d. Celje. Svoj poslovni put započeo je u NLB d.d. kao stručnjak za finansije i preduzeća godinu dana nakon što je diplomirao na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Ljubljani.

Od 2014. do 2015. godine bio je član Nadzornog odbora Bankart d.o.o Slovenija, a 2015. i 2016. godine član Nadzornog odbora Slovenske železnice d.d. Ljubljana. Od januara 2017. godine viši je savjetnik – regionalni menadžer za BiH u NLB d.d. Ljubljana.

Član Nadzornog odbora NLB Banke a.d. Banja Luka je od 2017. godine.

Ayda Šebić, član Nadzornog odbora

U periodu od maja 2000. do kraja decembra 2014. godine bila je vođa odjeljenja za pravo i compliance u Sberbank BH d.d. (pravni sljedbenik Volksbank BH d.d.). U periodu od 1984. do 2000. godine bila je zaposlena u Privrednoj banci Sarajevo, Udružena banka, gdje je obavljala poslove šefa kabineta generalnog direktora / sekretar banke.

Diplomirala je na Pravnom fakultetu u Sarajevu 1978. godine, gdje je stekla zvanje diplomiranog pravnika, a 1986. godine položila je stručni ispit za radnike organa uprave.

Tokom radnog iskustva bila je član raznih stručnih organa.

Od 01.01.2015. godine je u penziji, a u septembru 2015. godine imenovana je za člana Nadzornog odbora NLB Banke a.d. Banja Luka.

Dragan Kovačević, član Nadzornog odbora

Od 2010. do 2016. godine radio je u Hypo Alpe Adria Banka gdje je bio član, a kasnije i predsjednik uprave i generalni direktor. Prije toga godinu dana bio je savjetnik ministra za finansije i trezor BiH. U periodu od 2008. do 2009. godine bio je direktor Instituta za istraživački rad i razvoj, te nastavnik u zvanju docenta na Međunarodnom sveučilištu "Philip Noel-Baker" u Sarajevu. Od 2006. godine bio je direktor Nove Banjalučke Banke Banja Luka, članice HVB Central Profit Banke, čiji je izvršni direktor i član Uprave bio u periodu od 2003. do 2006. godine, nadležan za operacije. Prije toga, od 1997. godine, bio je viceguverner CBBiH, a godinu ranije pomoćnik ministra trgovine Kantona Tuzla. Svoj poslovni put započeo je kao projektant u Elektro Tuzla, nastavio kao voditelj radne jedinice Elektrooprema preduzeća Elir-Nikola Tesla Tuzla, a od 1982. do 1996. godine bio je direktor Odjeljenja za ekonomske i finansijske poslove istog preduzeća.

Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Brčkom, postdiplomski studij je završio na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, a doktorsku disertaciju odbranio na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

U penziji je od 2017. godine.

Član je Nadzornog NLB Banke a.d. Banja Luka od juna 2017. godine.

Igor Zalar, član Nadzornog odbora

U periodu od 2002. pa do 2015. godine bio je zaposlen na raznim pozicijama u Sberbank d.d. (prije Volksbank d.d. Ljubljana), gdje je počeo kao analitičar u Odjeljenju za maloprodaju, nakon čega postaje savjetnik rukovodioca u tom istom odjeljenju. Nastavio je kao savjetnik Upravnog odbora, a godinu dana kasnije postaje rukovodilac Odjeljenja za kontrole nad rizicima, te nakon toga i direktor istog odjeljenja. Posljednju godinu rada u Sberbanci d.d. Ljubljana bio je na mjestu direktora Odjeljenja za korporativni i maloprodajni rizik i Odjeljenja za tržišni i operativni rizik. Svoj poslovni put započeo je 1999. godine u SKB d.d. kao analitičar u Odjeljenju za poslovno bankarstvo, gdje je radio do 2001. godine. Nakon toga godinu dana bio je analitičar u Odjeljenju za maloprodaju u Unicredit d.d. Banka Austria.

1996. godine diplomirao je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Ljubljani, gdje je 2000. godine magistrirao na temu međunarodne ekonomije.

Od septembra 2015. godine direktor je Sektora za upravljanje rizicima u NLB d.d. Ljubljana, a član Nadzornog odbora NLB Banke ad Banja Luka je od septembra 2017. godine.

Članovi Uprave Banke

Nadzorni odbor imenovao je članove Uprave Banke, čiji su članovi na dan 31.12.2018. godine:

1. Radovan Bajić, predsjednik;
2. Marjana Usenik, član;
3. Dragan Injac, član.

Radovan Bajić, predsjednik Uprave

Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Beogradu 1980. godine i magistrirao na Ekonomskom fakultetu u Banja Luci 2018. godine.

Radio je kao profesor u srednjoj ekonomskoj školi u periodu 1980–1981. godine, a nakon toga u preduzeću «Rudi Čajavec» Banja Luka u periodu od 1983-1991. godine, gdje je obavljao funkciju direktora OUR-a «Elektro pokretači» i funkciju direktora preduzeća «Elektromehanika» u sastavu SOUR-a «Rudi Čajavec». U periodu od 1992-1996. godine bio je sekretar za privredu i podpredsjednik Izvršnog odobra Opštine Banja Luka. Godine 1996. imenovan je za direktora Filijale Vojvođanske banke a.d. Novi Sad u Banja Luci. 1998. godine imenovan za direktora VB banke a.d. Banja Luka, koja je od 2001. godine poslovala pod imenom LHB banka a.d. Banja Luka i bila članica LHB Internationale Handelsbank AG Frankfurt, čiji je većinski vlasnik bila Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana.

Nakon izvršenih statusnih promjena u 2006. godini, spajanja – pripajanjem Razvojne banke jugoistočne Evrope a.d. Banja Luka, LHB Banci a.d. Banja Luka, imenovan je za direktora ishodne Banke koja je nastavila sa radom pod nazivom NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka. NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka od 2016. godine mijenja naziv u NLB Banku a.d. Banja Luka.

Krajem 2017. godine imenovan je za Predsjednika Uprave NLB Banke a.d. Banja Luka.

Marjana Usenik, član Uprave

U razdoblju od 1981. do 1991. godine radila je u Ljubljanskoj banci, Temeljna dolenska banka Novo mesto na poslovima vezanim za kompleksne zadatke u okviru poslovanja deviznog režima, vodila odjeljenje deviznih sredstava i odjeljenje za devizne kredite, garancije i sredstva. Pri Dolenjska banka d.d. Novo mesto radila je kao menadžer odjeljenja za devizne kredite i garancije 1992 – 2001. Kao zamjenik Direktora Filijale Dolenjska - Posavje od oktobra 2001. godine do decembra 2002. godine zadužena je za rukovođenje poslovnice za korporativne klijente i samostalne preduzetnike. Od januara 2003. godine do marta 2004. godine obavljala je funkciju Direktora tržnog segmenta u Centru za korporativno bankarstvo u Dolenjska – Posavje pri NLB d.d. 2004 – 2005. godine radila je kao pomoćnik Direktora Centra za korporativno

bankarstvo u Dolenjska – Posavje pri NLB d.d. U periodu decembar 2005. - decembar 2007. godine bila je lice ovlašteno od strane Uprave zaduženo za poslove sa velikim korporativnim klijentima. Kao Direktor koordinacije i razvoja radila je u period od januara 2008. do juna 2013. godine, a od 2013. – 2014. godine obavljala je funkciju pomoćnika Uprave NLB d.d. sa nadležnostima na području razvoja proizvoda, prodajnih kanala, marketinga i kontroline prodaje. Zadužena za koordinaciju poslovnih aktivnosti u području poslovanja sa stanovništvom i privredom u NLB Grupi. Od januara 2015. do marta 2016. godine obavljala je funkciju pomoćnika Uprave NLB d.d. Ljubljana sa nadležnostima nad upravljanjem razvojem (poslovna analiza i upravljanje projektima), te procesom nabavke. Član je Odbora za operativne rizike u NLB d.d., te član Odbora za nove i postojeće proizvode, kao i Odbora za aktivnu i pasivnu u NLB d.d.

Od 2012. godine član je stručnog tijela Slovenian Directors' Association (slovenačko udruženje direktora), sa sertifikatom iz 2014. godine. Od 2014. godine zamjenica predsjednika Odbora direktora u NLB Banci Podgorica, Crna Gora.

Član je Uprave NLB Banke a.d. Banja Luka od aprila 2016. godine i neposredno je odgovorna za upravljanje i rukovođenje: Sektorom za kreditne analize, Sektorom za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom, Sektorom za platne sisteme i podršku poslovanja, Sektorom za informacione tehnologije, Službom za upravljanje projektima i poslovnim procesima, Službom za investicije, nabavku, sigurnost i opšte poslove i Službom za strateško upravljanje rizicima.

Trenutno živi na relaciji Novo mesto – Banja Luka, udata je i ima dvoje djece.

Dragan Injac, član Uprave

Zvanje diplomiranog ekonomiste stekao je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1999. godine, smjer finansije, bankarstvo i osiguranje.

Radno iskustvo sticao radeći u institucijama tržišta kapitala i bankarstvu gdje je obavljao značajne funkcije u posljednjih deset i više godina. Ima položen stručni ispit za brokera i investicionog menadžera.

Član je Uprave NLB Banke a.d. Banja Luka od avgusta 2015. godine i neposredno je odgovoran za upravljanje i rukovođenje: Sektorom za poslovanje sa srednjim i velikim preduzećima, Sektorom za poslovanjem sa stanovništvom i Sektorom za razvoj proizvoda, podršku prodaji i zastupanje u osiguranju. Živi u Banjaluci, oženjen je i ima dvoje djece.

Članovi Odbora za reviziju

Nadzorni odbor formirao je Odbor za reviziju Banke, čiju su članovi na dan 31.12.2018. godine:

1. Tatjana Jamnik – Skubic, predsjednica;
2. Kristina Kovačić – Bjelajac, član;
3. Nikolina Lilek, član;
4. Barbara Deželak, član;
5. Zoran Blagojević, član.

Članovi Odbora za reviziju održavaju sastanke najmanje jednom kvartalno, a po potrebi i češće.

Organizacija funkcije interne revizije

Nadzorni odbor Banke uspostavio je kontrolnu funkciju interne revizije i za rukovodioca kontrolne funkcije interne revizije, odnosno za šefa Službe interne revizije, imenovao je diplomiranog ekonomistu Zdravu Kovačević, te utvrdio naknadu za njen rad.

Kontrolna funkcija interne revizije formirana je kao posebna organizaciona jedinica, pod nazivom Služba interne revizije, funkcionalno i organizaciono nezavisna od aktivnosti koje revidira i od drugih organizacionih dijelova Banke, sa svim ovlaštenjima koja su propisana Statutom Banke, Odlukom Agencije za bankarstvo o sistemu unutrašnjih kontrola, te Zakonom o bankama Republike Srpske.

Vanjski revizor Banke

Privredno društvo Ernst&Young d.o.o. Sarajevo obavilo je reviziju finansijskih izvještaja Banke za godinu završenu na dan 31.12.2018. godine, kao i reviziju informacionih sistema Banke za 2018. godinu.

Politike za izbor i procjenu članova organa upravljanja Bankom

Skupština Banke usvojila je Politiku i procedure za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članstvo u Nadzornom odboru i samoprocjenu rada Nadzornog odbora, a Nadzorni odbor Banke usvojio je Politike i procedure za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članove Uprave Banke (u daljem tekstu : Politike). Navedenim Politikama, u skladu sa Zakonom o bankama RS i Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o procjeni članova organa Banke, propisuju se:

- kriterijumi i postupci za procjenu predloženih i izabranih, odnosno imenovanih članova organa Banke u smislu da li imaju dobar ugled i dovoljno iskustva za obavljanje funkcije člana organa Banke,
- mjere koje Banka primjenjuje u slučajevima kada lica iz prethodne alineje nisu podobna za obavljanje funkcije.

Banka u skladu sa Politikama ima primarnu odgovornost za obavljanje inicijalne i kontinuirane procjene članova organa Banke i to u sljedećim slučajevima:

- prije podnošenja zahtjeva za izdavanje prethodne saglasnosti Agencije za bankarstvo Republike Srpske za izbor, odnosno imenovanje novih članova organa Banke,
- u toku obavljanja funkcije izabranih, odnosno imenovanih članova organa Banke i
- u drugim slučajevima za koje Banka procijeni da su relevantni za obavljanje funkcije člana organa Banke.

3. Politika naknada

Postupak odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju Politike naknada

Politika naknada zaposlenih u NLB Banci a.d. Banja Luka je usklađena sa Zakonom o radu, Zakonom o bankama, Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o politici i praksi naknada zaposlenim u bankama, ostalim zakonskim i podzakonskim aktima, te Pravilnikom o organizaciji.

Saglasnost na Politiku naknada daje Skupština banke, a usvaja je Nadzorni odbor NLB Banke a.d. Banja Luka. Usklađenost Politike provjerava se jednom godišnje.

Funkcija praćenja usklađenosti analizira Politiku naknada i njenu usklađenost sa zakonodavstvom, propisima, internim politikama i načinom preuzimanja rizika, te izvještava Upravu Banke i Nadzorni Odbor o identifikovanim rizicima koji se odnose na usklađenost, odnosno neusklađenost. Izvještaji funkcije praćenja usklađenosti uzimaju se u obzir prilikom usvajanja Politike od strane Nadzornog odbora Banke.

Funkcija interne revizije takođe vrši pregled i utvrđivanje usklađenosti sa regulativom i drugim politikama, procedurama unutar NLB Grupe i Banke, pri čemu se ocjenjuje da li se politika naknada, prakse i procesi sprovode adekvatno, te primjenjuju u skladu sa lokalnom regulativom, principima i standardima.

Informacije o vezi između plate i uspješnosti, tj. o korelaciji između naknada, uspješnosti i rizika za sve zaposlene

Politikom naknada Banka definiše ključne kategorije zaposlenih.

Plata ključnih kategorija zaposlenih se sastoji od:

- a. fiksnog dijela plate, koji je definisan ugovorom o zaposlenju,
- b. varijabilnog dijela plate koji zavisi od uspješnosti poslovanja NLB Grupe ili NLB Banke, uspješnosti organizacionog dijela ključnog zaposlenog, te individualne uspješnosti ključnog zaposlenog.

Odnos između fiksnog i varijabilnog dijela naknada

Odnos između varijabilnog i fiksnog dijela plate se razlikuje zavisno od funkcije koju zaposleni obavlja, a uzimajući u obzir uticaj na prihode, rashode, rizike, poslovnu strategiju, broj zaposlenih u organizacionom dijelu i dr.

Za poslovne funkcije odnos između fiksnog i varijabilnog dijela zarade može biti maksimum 60% : 40%, a za druge ključne zaposlene i nadzorne/kontrolne funkcije 80% : 20%.

Informacije o kriterijima uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na akcije, opcije ili varijabilni dio naknade

Ključnim zaposlenima pripada godišnji varijabilni dio plate na osnovu dostizanja finansijskih i nefinansijskih mjerila uspješnosti u skladu sa odredbama Politike naknada.

Nadzorni odbor određuje ciljeve za Upravu Banke i kontrolne funkcije, a Uprava Banke za ostale zaposlene.

Opis, kriteriji i obrazloženje varijabilnog dijela naknada koji isplaćuje Banka

Odluku o isplati varijabilnog dijela naknade članovima Uprave donosi Skupština Banke. Odluku o isplati naknada na pojedinačnom osnovu članovima Uprave Banke i rukovodiocima kontrolnih funkcija donosi Nadzorni odbor. Odluku za ostale ključne zaposlene donosi Uprava Banke i o tome izvještava Nadzorni odbor.

Varijabilni dio plate ključnim zaposlenim, ukoliko ne prelazi iznos od 100.000,00 KM na godišnjem osnovu, se isplaćuje po sljedećem modelu:

- 50% se isplaćuje nakon potvrđivanja rezultata poslovanja na Skupštini Banke,
- 50% se isplaćuje 3 godine nakon isplate prvog dijela.

Ukupne naknade zaposlenih prema područjima poslovanja i kategorijama

U tabeli ispod prikazana su neto primanja zaposlenih za 2018. godinu po poslovnim područjima:

Poslovno područje	u 000 KM
Poslovanje sa stanovništvom	4,888
Poslovanje sa privredom i investiciono bankarstvo	772
Ostalo	4,485
Ukupno	10,145

Ukupan iznos neto naknada po kategorijama zaposlenih za 2018. godinu prikazan je u tabeli:

Kategorija zaposlenih	u 000 KM
Nadzorni odbor, Uprava banke i Ostalo ključno rukovodstvo	1,703
Ostali radnici	8,442
Ukupno	10,145

Ukupan iznos neto naknada podijeljen na fiksnu i varijabilnu naknadu sa brojem primalaca prikazan je u tabeli:

Vrsta naknade	u 000 KM	Broj primalaca
Fiksna naknada	9,480	520
Varijabilana naknada	666	343
Ukupno	10,145	

Napomena: U ukupan iznos primljenih naknada uključene su i naknade radnika koji su u toku 2018. godine zaključili radni odnos.

Broj zaposlenih čije naknade iznose 100.000 KM ili više u finansijskoj godini

U Banci nema zaposlenih čije varijabilne naknade iznose 100.000 KM ili više u u finansijskoj godini.

4. Strategija i politike za upravljanje rizicima Banke

Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima

Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima u NLB Banci a.d. Banja Luka definiše osnovne rizike kojima je Banka izložena ili može biti izložena, osnovne principe identifikacije, praćenja, mjerenja, kontrole i upravljanja tim rizicima, kao i sklonosti ka preuzimanju rizika (Risk apetit). Strategijom je uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima, koji je uključen u sve njene aktivnosti i koji obezbeđuje da rizični apetit i profil Banke uvijek budu u skladu sa već utvrđenom sklonošću ka rizicima. Sistem upravljanja rizicima srazmjern je prirodi, obimu i složenosti poslovanja Banke, odnosno njenom rizičnom profilu.

Strategija se primjenjuje kao osnov za upravljanje rizicima u NLB Banci a.d. Banja Luka. Glavni cilj Strategije preuzimanja rizika je određivanje orijentacija preuzimanja rizika ključnih sadržaja s ciljem ostvarivanja srednjoročnih strateških ciljeva Banke.

Strategija definiše koje vrste rizika je Banka spremna preuzeti, te koji rizici nisu prihvatljivi za Banku. Ključni principi preuzimanja rizika su izraženi preko sljedećih indikatora:

- definisanje ciljnih poslovnih aktivnosti, odnosno poslovnih aktivnosti koje nisu prihvatljive,
- definisanje maksimalno prihvatljivog obima preuzimanja rizika,
- obezbjeđivanje praćenja profitabilnosti pojedinačnih poslova u vezi preuzimanja rizika.

Na ovaj način Banka posluje uz umjereno konzervativnu politiku preuzimanja rizika i na taj način osigurava dugoročno optimalno poslovanje sa dobiti uz ispunjavanje svih regulatornih zahtjeva.

Strategija je dokument koji određuje materijalne principe i orijentacije preuzimanja rizika u sljedećim segmentima poslovanja Banke:

- kreditiranje pravnih i fizičkih lica,
- osiguravanje odgovarajućeg obima likvidnosti i upravljanje rezervama likvidnosti,
- osiguravanje odgovarajuće strukture izvora finansiranja, uključujući orijentaciju za poslovanje sa stanovništvom u dijelu koji se odnosi na (oročene) štedne proizvode,
- upravljanje tržišnim rizikom, odnosno valutnim i kamatnim rizikom, s ciljem upravljanja vlastitim pozicijama Banke,
- zaključenje drugih finansijskih transakcija u trezorskom poslovanju.

Detaljnija pravila, limiti, smjernice i kompetencije koji se odnose na upravljanje rizikom određeni su u pojedinačnim internim smjernicama, politikama i pravilima.

Glavni principi Strategije su sljedeći:

- uzimanje u obzir ključnih pojmova i kriterija sklonosti riziku, sažetih u Risk apetitu;
- uključivanje analize rizika u proces donošenja odluka na strateškom i operativnom nivou, kako bi se spriječilo preuzimanje vrlo nestabilnih izloženosti s potencijalno ekstremno štetnim ishodima;
- oprezno uvođenje i analiza novih proizvoda i bitnih promjena postojećih sa svih risk relevantnih aspekata;
- fokusiranje na diverzifikaciju kako bi se izbjegla velika koncentracija na nivou portfolija;
- optimalno korištenje kapitala i njegova raspodjela među segmentima poslovanja/organizacionim jedinicama;
- vođenje odgovarajuće cjenovne politike prilagođene riziku;
- osiguranje cjelokupne usklađenosti sa internim politikama/pravilima i važećim propisima;
- adekvatan sistem internih kontrola i
- okvir tri linije odbrane.

Politika upravljanja rizicima

Politika upravljanja rizicima u NLB Banci a.d. Banja Luka predstavlja osnovu za organizaciju i način upravljanja rizicima u Banci. Ovom Politikom definišu se rizici kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena, značajni rizici, način i organizacija upravljanja rizicima i interne politike koje regulišu ovu oblast.

U svom poslovanju Banka je izložena, ili bi mogla biti izložena sljedećim rizicima:

Kreditni rizik – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usljed neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Tržišni rizici – rizici mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog promjene cijena na tržištu, a obuhvata:

1. **devizni rizik**, koji je rizik promjene deviznog kursa i promjene cijene zlata,
2. **rizik pozicije**, koji je rizik promjene cijene hartija od vrijednosti ili kod derivativnog finansijskog instrumenta promjene cijene odnosno (osnovnog) instrumenta i
3. **robni rizik**, koji je rizik promjene cijene robe.

Operativni rizik – u rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usljed propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usljed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući pravni rizik.

Pravni rizik – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed neispunjenja ugovorne obaveze, pokrenutih sudskih sporova protiv banke, donošenja poslovnih odluka za koje se utvrdi da nisu sprovodive, negativno utiču na poslovanje ili finansijski položaj Banke.

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi – rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usljed promjene kamatnih stopa.

Rizik likvidnosti – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospjele obaveze, i to zbog:

1. povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja, ili
2. otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu.

Rizik koncentracije – rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika, a odnosi se na izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica, grupu izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i instrumenti kreditne zaštite, uključujući i indirektnu izloženost prema pružaocu kreditne zaštite.

Rizik zemlje – rizik koji se odnosi na zemlju porijekla lica prema kojem je Banka izložena i predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posljedica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla dužnika, a koji obuhvata političko-ekonomski rizik i rizik transfera.

Političko-ekonomski rizik – podrazumijeva negativne efekte na finansijski rezultat i kapital zbog spriječenosti Banke da naplati potraživanja usljed ograničenja utvrđenih propisima/aktima državnih i drugih organa iz zemlje porijekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi.

Rizik transfera – podrazumijeva negativne efekte na finansijski rezultat i kapital zbog spriječenosti Banke da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porijekla dužnika, i to usljed

ograničenja plaćanja obaveza prema povjericima iz drugih država u određenoj valuti koja je utvrđena aktima državnih i drugih organa iz države porijekla dužnika.

Kreditno-devizni rizik – rizik gubitka kojem je dodatno izložena Banka koja odobrava plasmane u stranoj valuti ili sa deviznom klauzulom i koji proizilazi iz dužnikove izloženosti deviznom riziku.

Rezidualni rizik – predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke ako su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primjena nedovoljno utiče na smanjenje rizika kojima je Banka izložena.

Rizik prekomjerne finansijske poluge – rizik koji proizilazi iz ranjivosti Banke zbog finansijske poluge, ili potencijalne finansijske poluge, koji može dovesti do neželjenih izmjena njenog poslovnog plana, uključujući prisilnu prodaju imovine, što može imati za rezultat gubitke ili prilagođavanje vrijednosti njene preostale imovine.

Reputacioni rizik – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usljed gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnim praksama Banke ili aktivnostima članova organa Banke, bez obzira da li postoji ili ne postoji osnov za takvo javno mišljenje.

Rizik upravljanja je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke zbog toga što Banka zbog svoje veličine i/ili kompleksnosti poslovanja ima ograničen kapacitet za uspostavljanje adekvatnih upravljačkih mehanizama, sistema i kontrola.

Rizik namirenja – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke zbog razlike u ugovorenoj cijeni namirenja za određeni dužnički, vlasnički, devizni ili robni instrument i njene sadašnje tržišne vrijednosti.

Rizik slobodne isporuke – predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke kada je plaćanje hartija od vrijednosti, valute ili robe izvršeno prije nego što su primljeni ili je predmetna isporuka izvršena prije nego što su oni plaćeni, odnosno ako obavljeno plaćanje ili izvršena isporuka nije u skladu s očekivanom vremenskom dinamikom.

Rizik usklađenosti poslovanja – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuje poslovanje banaka, te internim aktima Banke, a posebno obuhvata rizik od sankcija Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Poslovni rizik – negativna neočekivana promjena obima poslovanja i/ili profitnih marži Banke koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost Banke. Do poslovnog rizika, prije svega, može doći zbog značajnog pogoršanja tržišnog okruženja i promjena u tržišnoj konkurenciji ili ponašanju potrošača na tržištu.

Rizik migracije – predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke zbog promjene fer vrijednosti kreditne izloženosti, a kao posljedica promjene rejtinga klijenta.

Rizik eksternalizacije – zajednički naziv za sve rizike koji nastaju kada Banka ugovorno povjerava drugoj strani (pružaoocima usluga) obavljanje aktivnosti koje bi inače sama obavljala.

Rizik profitabilnosti (zarade) – rizik koji nastaje zbog neodgovarajuće strukture i raspodjele zarade ili nemogućnosti Banke da obezbijedi odgovarajući, stabilan i održiv nivo profitabilnosti.

Rizik ulaganja – predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke zbog promjena tržišnih vrijednosti ulaganja Banke u fiksnu imovinu i ulaganja u druga pravna lica.

Rizik kapitala – odnosi se na neodgovarajuću strukturu kapitala da podrži obim i prirodu poslovnih aktivnosti Banke ili na poteškoće sa kojima se suočava Banka prilikom pribavljanja novih izvora kapitala, posebno u slučajevima kada postoje hitne potrebe za povećanjem kapitala ili u nepovoljnim uslovima.

Strateški rizik – rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed nepostojanja odgovarajućih politika i strategija, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usljed promjena u okruženju u kojem Banka posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja Banke na te promjene.

Politike za upravljanje rizicima podrazumijevaju set internih dokumenata Banke kojima se uređuje način upravljanja pojedinačnim rizikom. Politikama za upravljanje pojedinačnim rizicima definisan je način organizovanja procesa upravljanja rizicima uz jasno definisane odgovornosti u tom procesu, način procjene rizičnog profila Banke, identifikacija pojedinačnog rizika, mjere za ublažavanje identifikovanih rizika, način praćenja i kontrole, uspostavljanje sistema limita, uspostavljanje sistema internih kontrola, okvir stres testova i obračun ICAAP-a.

Organizovanje procesa upravljanja rizicima

Upravljanje rizicima je funkcionalno i organizaciono nezavisno od poslovne funkcije (preuzimanje rizika). Nezavisnost u radu je postignuta podjelom poslova, odgovornosti i dužnosti zaposlenih kojima se sprečava sukob interesa.

Rizicima, kao veoma značajnom aspektu poslovanja Banke, posvećuje se velika pažnja na svim upravljačkim i organizacionim nivoima Banke.

Kao važan element pristupa upravljanju rizicima, Banka koristi okvir "**tri linije odbrane**". U tom okviru, poslovna linija s jedne strane i upravljanje rizicima s druge strane, imaju punu odgovornost za preuzimanje i upravljanje rizicima.

Poslovna linija ugovara rizične transakcije, tj. preuzima i ugovara poslove kojima izlaže Banku rizicima. Poslovna linija predstavlja prvu liniju odbrane, tj. odbija ili ne prihvata transakcije i poslove koji nisu u skladu sa poslovnim modelom i rizičnim profilom Banke.

Organizacioni dijelovi zaduženi za upravljanje rizicima, pod ingerencijom člana Uprave za upravljanje rizicima, podijeljeni su u okviru:

- Službe za strateško upravljanje rizicima, i
- Sektora za kreditnu analizu.

Navedene organizacione jedinice su zadužene za predlaganje internih limita/ciljeva preuzimanja rizika i tolerancije rizika. Služba za strateško upravljanje rizicima je određena kao kontrolna funkcija Banke u skladu sa Odlukom Agencije o sistemu unutrašnjih kontrola Banke, koji predstavlja skup procesa i postupaka uspostavljenih radi obavljanja adekvatnog upravljanja rizicima, praćenja efikasnosti poslovanja Banke, pouzdanosti njenih finansijskih i ostalih informacija, te usklađenosti s propisima, internim aktima, standardima i kodeksima radi osiguranja stabilnosti poslovanja Banke.

U okviru sistema unutrašnjih kontrola, funkcija upravljanja rizicima predstavlja jednu od kontrolnih funkcija.

Pored navedenih organizacionih dijelova, u upravljanju rizicima, direktno ili indirektno učestvuju i sljedeća radna tijela Banke:

- Centralni kreditni odbor,
- ALCO – Odbor za upravljanje aktivom i pasivom,
- Odbor za operativne rizike,
- WL / ICL odbor (Watch List Committee / Intensive Care Committee).

Standardi i principi za upravljanje pojedinačnim rizicima

Kreditni rizik

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana i na nivou cjelokupnog portfolija Banke. U okviru Banke su razdvojene funkcija ugovaranja transakcija od funkcije podrške i upravljanju rizicima, uključujući i upravljačke i rukovodne nivoe. Plasmani mogu biti odobreni samo uz saglasnost ovlaštenih lica zaduženih za procjenu rizika plasmana. Kreditni proces Banke obuhvata:

- proces odobravanja plasmana,
- proces praćenja plasmana,
- analizu kreditnog portfolija,
- postupanje sa problematičnim plasmanima.

Sistem ranog upozorenja (EWS) i liste za praćenje (WL i ICL)

Svrha sistema ranog upozorenja (EWS) i liste za praćenje (WL i ICL) u Banci je sistematsko i rano otkrivanje nepravilnosti kod klijenata, priprema strategije za otklanjanje ovih nepravilnosti, definicija potrebnih radnji (akcija) koje treba preduzeti, praćenje tih radnji i intenzivno praćenje za klijente kada radnje nisu preduzete ili nisu dale rezultate a sve u svrhu efikasnije naplate potraživanja Banke.

Svrha monitoringa klijenata na listi za praćenje je sljedeća:

- povećati nadzor nad portfoliom plasmana sa povećanim kreditnim rizikom,
- spriječiti da neproblematični klijenti i investicije postanu problematični klijenti,
- dati rano upozorenje o povećanom kreditnom riziku kod trenutno neproblematičnih klijenata i djelovati brzo kako bi se zaštitili interesi Banke,
- definisati potrebne mjere (radnje) za ublažavanje kreditnog rizika (smanjenje izloženosti Banke, povećanje kolaterala, operativno i finansijsko restrukturiranje),
- smanjiti broj problematičnih klijenata i plasmana,
- postaviti jasne kriterije i granice za transfer između pojedinih kategorija klijenata,
- osigurati brzo i efektivno donošenje odluka o klasifikaciji klijenta.

Nekreditni rizici

U okviru funkcije upravljanja rizicima, nosilac upravljanja nekreditnim rizicima je Služba za strateško upravljanje rizicima.

Kao i kod kreditnih rizika, kod nekreditnih rizika se takođe vodi računa o razdvojenosti funkcija ugovaranja transakcija od funkcija kontrole i ocjene rizičnosti.

Poslovna linija, tj. linija za ugovaranje transakcija, je odgovorna da izloženost Banke nekreditnim rizicima bude u skladu sa limitima.

Tržišni rizici

Upravljanje tržišnim rizicima je veoma važno, jer propusti u uočavanju rizičnih izloženosti i pasivno upravljanje mogu imati značajan uticaj na dugoročnu stabilnost poslovanja Banke.

Osnovne smjernice u upravljanju tržišnim rizicima su:

- usvajanje i harmonizacija politika u skladu sa Strategijom Banke i lokalnim propisima,
- identifikacija, praćenje i upravljanje tržišnim rizicima,
- uspostavljanje baze podataka, IT rješenja i automatske pripreme izvještaja,
- proaktivno upravljanje,
- kontinuirano praćenje i izvještavanje.

Izloženost tržišnim rizicima je ograničena definisanjem limita izloženosti. Prilikom definisanja limita uzima se u obzir nivo kapitala i prihoda, procjena rizika i iznosi najvećih dopuštenih gubitaka.

Pored ostalih tržišnih faktora, tržišni rizici obuhvataju:

- rizik kamatne stope,
- devizni rizik,
- rizik trgovanja.

Kamatni rizik - Rizik kamatne stope

Rizik kamatne stope predstavlja rizik smanjenja dobiti ili vrijednosti kapitala usljed promjena nivoa tržišnih kamatnih stopa.

Upravljanje kamatnim rizikom se sprovodi kroz ograničavanje potencijalnog gubitka Banke zbog promjena stranih i domaćih kamatnih stopa koje utiču na ekonomsku i tržišnu vrijednost Banke.

Kamatna osjetljivost, koja se javlja kao posljedica promjena tržišnih kamatnih stopa, utiče na neto kamatni prihod, zahtjev za dodatnim kapitalom i ekonomsku vrijednost bankarske knjige. Ekonomska vrijednost bankarske knjige jeste procjena sadašnje vrijednosti svih očekivanih neto novčanih tokova pozicija bankarske knjige, odnosno očekivanih novčanih tokova imovine umanjene za očekivane novčane tokove obaveza.

Mjerenje kamatnog rizika obuhvata sve značajne izvore kamatnog rizika i to:

- rizik ročne neusklađenosti ponovnog utvrđivanja kamatnih stopa,
- rizik krive prinosa,
- bazni rizik i
- rizik opcije.

U cilju simulacije efekata promjene kamatnih stopa na neto kamatni prihod i ekonomsku vrijednost bankarske knjige, Banka sprovodi stres testove. Stres testovi podrazumijevaju scenarije statičnog kretanja kamatnih stopa. Statične promjene kamatnih stopa podrazumijevaju povećanje ili smanjenje svih kamatnih stopa za određeni procenat.

Risk apetit Banke za izloženost kamatnom riziku:
Efekat na kamatni prihod: promjena indikatora NII (50bp) \leq 3.5% kapitala,
Efekat na ekonomsku vrijednost kapitala: indikator BPV decay (200bp) \leq 10% kapitala

Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja izloženost Banke mogućem uticaju promjena deviznih kurseva i opasnosti da nepovoljne promjene imaju za rezultat gubitak Banke.

Devizni rizik nastaje kada Banka ima otvorenu deviznu poziciju koja može dovesti do nastanka gubitka zbog promjene međuvalutnih odnosa, odnosno promjene cijene domaće valute u odnosu na druge valute. Otvorena devizna pozicija u određenoj valuti nastaje kada su različiti iznosi stavki aktive (i vanbilansnih pozicija aktive) i pasive (i vanbilansnih pozicija pasive) u datoj valuti. Ukupna otvorena pozicija Banke predstavlja zbir svih dugih i svih kratkih otvorenih pozicija po pojedinačnoj valuti.

U obračun deviznih aktivnosti Banka uključuje i stavke aktive i obaveza koje su ugovorene sa deviznom klauzulom.

Risk apetit Banke za izloženosti deviznom riziku (limit):
Ukupna devizna pozicija Banke može iznositi najviše do 15% kapitala.

Standardi za upravljanje tržišnim rizikom

Banka obavlja sljedeće poslove iz domena upravljanja tržišnim rizicima:

- kupovina i prodaja hartija od vrijednosti sa ciljem održavanja likvidnih rezervi,
- kupovina i prodaja gotovine,
- poslovi sa CBBiH,
- FX poslovi (valutne konverzije) sa bankama,
- MM poslovi (oročenja kod domaćih i ino banaka),
- kotiranje tržišnog kursa za klijente Banke.

S obzirom da Banka nema knjigu trgovanja, sve hartije od vrijednosti se evidentiraju u bankarskoj knjizi i primarno služe kao likvidne rezerve Banke.

Banka je kod ovih poslova obezbijedila jasnu i dosljednu operativnu razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije upravljanja rizicima i funkcije pozadinskih poslova (poslova podrške), uključujući i upravljačke i rukovodne nivoe.

Operativno razdvajanje funkcije ugovaranja transakcije od funkcije pozadinskih poslova obezbjeđeno je na način da su:

- uspostavljene odgovarajuće sigurnosne i radne procedure,
- definisana su prava pristupa informacionom sistemu,
- obezbjeđena je fizička razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije pozadinskih poslova.
- nije kompletna.

Operativni rizik

Cilj upravljanja operativnim rizicima je ograničiti obim potencijalnih gubitaka i vjerovatnoću njihovog nastanka na nivo koji je za Banku prihvatljiv, sa aspekta Risk apetita Banke, finansijske štete i posredno sa aspekta zaštite ugleda Banke. Banka prihvata one operativne rizike, koji u slučaju realizacije ne bi imali materijalni uticaj na poslovni rezultat, odnosno koji ne bi ugrozili kontinuitet poslovanja Banke. Politika i ostali interni dokumenti relevantni za operativne rizike pružaju dosljedan pristup operativnim rizicima u cilju ispunjavanja navedenih ciljeva.

Za potencijalne gubitke po osnovu izloženosti operativnim rizicima Banka formira i održava iznos minimalnog adekvatnog kapitala na osnovu **metode osnovnih pokazatelja**. Ovako definisan iznos minimalnog adekvatnog kapitala predstavlja 15% prosječnog iznosa bruto dobiti ostvarene u posljednje tri poslovne godine.

Upravljanje operativnim rizicima podrazumijeva:

- formiranje staratelja i izvjestilaca operativnih rizika po sektorima, samostalnim službama i Sekretarijatu Banke koji su zaduženi za organizaciju aktivnosti na području upravljanja operativnim rizicima,
- vođenje evidencije o nastalim štetnim događajima,
- identifikaciju i ocjenjivanje operativnih rizika na svim procesima, te usvajanje mjera za smanjivanje rizika,
- izvještavanje o nastalim štetama i detaljnom sagledavanju identifikovanih rizika po procesima,
- praćenje izvođenja predloženih mjera savladavanja operativnih rizika,
- formiranje iznosa minimalnog adekvatnog kapitala za zaštitu od nastanka gubitaka po osnovu operativnih rizika.

Banka određuje **gornju granicu tolerancije** prema operativnom riziku kao vrijednost gornje granice neto gubitka po nastalom štetnom događaju iz domena operativnih rizika, koji bi za Banku bio prihvatljiv u poslovanju. Za iznos neto gubitka iznad ovog limita zahtjeva se pažljiviji pregled nastalih gubitka po štetnim događajima i praćenje trendova i efikasnosti preduzetih mjera za sprečavanje dešavanja štetnih događaja.

Rizik koncentracije

Banka vodi adekvatnu politiku upravljanja rizikom koncentracije u cilju ograničavanja izloženosti prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, a koji proizilazi iz ukupne izloženosti Banke prema jednom ili grupi povezanih lica, istom privrednom sektoru, istom geografskom području, istoj vrsti proizvoda te iz upotrebe istih instrumenata kreditne zaštite, odnosno istih pružalaca kreditne zaštite.

Upravljanje rizikom koncentracije se vrši preko definisanih limita izloženosti i u skladu sa orijentacijama iz Strategije preuzimanja i upravljanja rizicima.

Velikom izloženošću se smatra izloženost Banke prema jednom ili grupi povezanih lica koja prelazi iznos od 10% priznatog kapitala Banke. Izloženost prema jednom ili grupi povezanih lica ne smije prelaziti 25% priznatog kapitala Banke. Ovo ograničenje se ne odnosi na lica, države ili institucije definisane Odlukom Agencije o velikim izloženostima.

Cilj Banke jeste ograničiti koncentraciju industrije u portfoliju kreditnog rizika. U banci je nivo sektorske koncentracije srednje visok. Razlog veće koncentracije zasniva se na ekonomskom razvoju tržišta i koncentracijama u trgovini i industriji. Metodologija se zasniva na objavljenim multi-faktorskoj metodologiji kapitala i koristi HHI koncentracije RWA u kategorijama rizika.

Risk Appetite za sektorsku koncentraciju:

Cilj: nivo rizika za sektorsku koncentraciju \leq mid4 (HHI RWA)

Ostali nekreditni rizici

Pored prethodno navedenih rizika, Banka vodi računa o izloženosti i drugim rizicima, kao što su strateški, reputacioni, poslovni, rizik profitabilnosti, ulaganja, kapitala i ostalim rizicima kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

Tokom internog procesa adekvatnosti kapitala, ICAAP-a, Banka uzima u obzir značaj prethodno navedenih rizika i po potrebi utvrđuje zahtjev za dodatnim kapitalom za pokriće ovih rizika.

Obuhvatnost i karakteristike sistema izveštavanja o rizicima, kao i načina mjerenja rizika

Sveobuhvatnost i pouzdanost sistema upravljanja rizicima zasniva se na:

a) Aktivnom učešću Uprave Banke kao i Odbora za reviziju u procesu upravljanja rizicima

Uprava banke:

- Usvaja Strategiju upravljanja rizicima i druga interna akta u njihovoj nadležnosti
- Usvaja Izvještaj o obračunu internog procesa adekvatnosti kapitala i Izvještaj o upravljanju rizicima
- Usvaja set mjera za vraćanje limita u definisane granice
- Usvaja Izjavu o rizičnom apetitu i rizični profil banke
- Donosi odluke o otpisu potraživanja u nivou svoje nadležnosti
- Usvaja procedure, pravilnike, metodologije iz oblasti upravljanja rizicima
- Usvaja limite otvorenih neto deviznih pozicija i limite kamatno osjetljivih pozicija
- Usvaja mjere u slučaju prekoračenja limita
- Usvaja limite izloženosti prema bankama
- Usvaja mjere u slučaju prekoračenja limita
- Donosi pojedinačne odluke o ulaganjima u osnovna sredstva i investicione nekretnine u skladu sa iznosom i okvirnim planom
- Usvaja prijedloge limita prema zemljama i njihove promjene
- Daje saglasnost za odobrenje plasmana u skladu sa Zakonom o bankama
- Donosi okvirni plan o kupovini i prodaji osnovnih sredstava i investicionih nekretnina Banke u skladu sa Statutom Banke i Odlukom o upravljanju rizicima

Odbor za reviziju:

- Razmatra prijedloge internih akata i izvještaja koje usvaja Uprava Banke.

b) Formiranju i djelovanju Kreditnog odbora Banke

Banka je formirala Centralni Kreditni odbor, kao tijelo koje donosi odluke u vezi sa preuzimanjem i upravljanjem kreditnim rizikom.

Kreditni odbori Banke:

- Kreditni odbor i niži nivoi odlučivanja donose odluke o plasmanima ka pojedinačnim klijentima i grupama povezanih lica u skladu sa svojim ovlašćenjima
- Usvaja bonitete klijenata u skladu sa internim aktima Banke minimalno na godišnjoj osnovi.

c) Formiranju Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke

Banka je formirala Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke (ALCO) kao savjetodavno tijelo, koje razmatra i daje prijedloge Upravi Banke iz oblasti upravljanja bilansom Banke i preuzimanja rizika.

Glavni zadaci ALCO su:

- da prati provođenje politika Banke iz područja upravljanja bilansom stanja,
- prati provođenje metodologije praćenja strukture bilansa stanja Banke,
- definiše sadržaj, način izračunavanja i vrijednosti, te okvire dozvoljenih odstupanja pokazatelja, prema kojim se prati struktura bilansa stanja Banke,
- usvaja mjere za dostizanje željene strukture bilansa stanja Banke,
- usvaja mjere u slučaju nepoštivanja usvojenih politika,
- donosi odluke o visini kamatnih stopa na kredite i depozite i Odluku o visini tarifa naknada i provizija za usluge Banke,
- prati upravljanje i izvještavanje o izloženosti kamatnom riziku, razmatra i donosi odluke o visini CORE depozita i vremenskom periodu na koji će se alocirati,
- utvrđuje visinu Interne transferne cijene (ITC) na mjesečnom nivou,
- utvrđuje osnove za propisivanje procedura i metodologije za sistem ITC-a,
- definiše osnove metodologije za praćenje procesa trgovanja i implemetacije politika Banke koje definišuiste.

d) Formiranje Odbora za operativne rizike

Odbor za operativne rizike je odgovoran za upravljanje i za nadzor upravljanja sa operativnim rizicima u NLB

Banci a.d. Banja Luka. Pored toga, Odbor je odgovoran za upravljanje i za nadzor upravljanja bezbjednosnim stanjem u Banci i time omogućava sigurno poslovanje Banke i postizanje zacrtanih bezbjednosnih ciljeva Banke.

Nadležnosti Odbora:

- razmatranje dokumenata sa područja upravljanja operativnim rizicima i sa područja zaštite lica, imovine, informacija i informacionog sistema;
- razmatranje implementacije Politike i Metodologije upravljanja operativnim rizicima u NLB Banci a.d. Banja Luka;
- razmatranje kriterija za formiranje mreže staratelja za operativne rizike;
- razmatranje izvještaja o nastalim štetnim događajima;
- razmatranje informacija o identifikaciji i ocjeni operativnih rizika;
- razmatranje preporuka interne revizije iz domena operativnih rizika;
- razmatranje obima potrebnog regulatornog kapitala za operativne rizike;
- razmatranje informacija o profilu operativne rizičnosti;
- razmatranje informacija iz područja Plana kontinuiteta poslovanja;
- razmatranje ostalih informacija sa područja operativnih rizika;
- razmatranje i analiziranje bezbjednosnih prijetnji i incidenata sa područja zaštite lica, imovine, informacija i informacionog sistema;

- razmatranje prijedloga organizacionih dijelova Banke na području zaštite lica, imovine, informacija i informacionog sistema;
- razmatranje i procjenjivanje efikasnosti postojećih i prijedloga za uvođenje specifičnih bezbjednosnih kontrola za nove sisteme;
- inicira uvođenje novih mjera za poboljšanje bezbjednosti informacija;
- donosi odluke u vezi adekvatnosti mjera i koordinacije specifičnih informacionih kontrola.

e) Formiranje Odbora za WL i ICL

U NLB Banci a.d. Banja Luka je organizovano praćenje klijenata i okviru WL (watch list) i ICL (intensive care list).

Odbor je savjetodavno tijelo koje prati izvođenje aktivnosti klijenata sa indicirano povećanim kreditnim rizikom sa ciljem da se blagovremeno preduzmu aktivnosti na naplati potraživanja i obradi klijenata koji su na listi za praćenje (watch listi).

Odbor ima sljedeće nadležnosti:

1. Prati izvođenje planiranih aktivnosti i mjera kod klijenata te predlaže izmjene i uvođenje drugih mjera;
2. Predlaže i odlučuje o dodatnim EWI ili promjeni postojećih;
3. Na prijedlog Sektora za kreditne analize ili poslovnog dijela odlučuje o kriterijima za uvrštavanje klijenata na WL i ICL
4. Prati cjelokupan proces tretmana klijenata na listi za praćenje.

Tehnike ublažavanja rizika i praćenje efikasnosti u ublažavanju rizika

a) Kreditni rizik

Proces ublažavanja kreditnog rizika obuhvata sljedeće mjere (tehnike):

- Preuzimanje kreditnog rizika – Banka ima umeren apetit za rizik, pri preuzimanju rizika osnovni izvor otplate je kreditna sposobnost dužnika i raspoloživi gotovinski tok, dok se obezbeđenje plasmana smatra sekundarnim izvorom otplate
- Smanjenja - kroz obezbeđenje kvalitetnih sredstava obezbeđenja u skladu sa internim aktima Banke
- Diverzifikacija portfolija po segmentima i delatnostima poslovanja, a posebno vodeći računa o izloženostima prema jednom licu ili grupi povezanih lica
- Prenos potraživanja kroz ustupanje ili prodaju

b) Rizik ulaganja

Mjere za ublažavanje rizika ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine su:

- Planiranje nabavke i prodaje osnovnih sredstava i investicionih nekretnina koja se sprovodi najmanje jednom godišnje
- Popis osnovnih sredstava i investicionih nekretnina koji se sprovodi najmanje jednom godišnje
- Redovno praćenje i ažuriranje vrijednosti

c) Tržišni rizici i rizici likvidnosti

Mjere za ublažavanje izloženosti deviznom riziku podrazumevaju smanjenje otvorene devizne pozicije kroz:

- Transakcije kupoprodaje deviza sa klijentima (pravna i fizička lica) i bankama
- Pribavljanje depozita sa valutnom klauzulom/plasiranje kredita sa valutnom klauzulom (zavisno od zauzete pozicije)
- Transakcije kupoprodaje efektivne.

Mjere za ublažavanje kamatnog rizika mogu biti:

- Promena aktivnih ili pasivnih kamatnih stopa
- Smanjenje cene izvora
- Produženje/smanjenje ročnosti pojedinih proizvoda
- Aktiviranje marketinške kampanje
- Dokapitalizacija
- Promena strategije finansiranja ili plasiranja.

Moguće mjere za obezbeđivanje operativne likvidnosti:

- Unovčavanje potraživanja
- Kratkoročno zaduživanje na međubankarskom tržištu
- Upotreba sredstava sekundarne likvidnosti
- Valutno usklađivanje putem zamene valuta.

Moguće mjere za obezbeđivanje strukturne likvidnosti su:

- Promjena politike kamatnih stopa s ciljem ostvarivanja odgovarajuće strukturne likvidnosti
- Promjena poslovnih usmjerenja Banke
- Promjena u politici plasmana i pribavljanja sredstava
- Upotreba sredstava sekundarne likvidnosti
- Upotreba kreditnih linija
- Pribavljanje sredstava
- Ograničenja odobravanja plasmana

d) Operativni rizici

Praćenje događaja po osnovu operativnih rizika daje istorijski pregled veličine i vrste realizovanih operativnih rizika u Banci i jedna je od osnova za donošenje odluka u vezi poboljšanja kontrolnih aktivnosti kojima bi se smanjile potencijalne štete.

Adekvatnost sistema upravljanja rizicima u odnosu na rizični profil, poslovnu politiku i strategiju

Nadzorni odbor Banke je usvojio Godišnji izveštaj o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli Banke u toku 2018. godine, kojim je potvrđeno da je upravljanje organizacijom, upravljanje ključnim rizicima i unutrašnjoj kontroli tokom 2018. godine adekvatno.

Sveobuhvatni pristup upravljanju rizicima se zasniva na promišljenim i razumno konzervativnim usmjerenjima za preuzimanje rizika, takođe uzimajući u obzir relevantne stručne kriterijume.

Osnovni cilj sistema za upravljanje rizicima je da obezbedi da rizični profil Banke bude u skladu sa unapred definisanom sklonošću Banke ka rizicima. Sistem za upravljanje rizicima obuhvata sledeće elemente:

- Jasno definisana interna akta za identifikovanje, merenje, procenu, praćenje, kontrolu i ublažavanje rizika i izveštavanje o njima (strategija, politike, procedure)
- Organizacija sistema za upravljanje kreditnim i nekreditnim rizicima - organizacija sistema za upravljanje rizicima zasniva se na organizacionoj strukturi sa jasno definisanim, transparentnim i konzistentnim linijama odgovornosti koje su usklađene sa prirodom i obimom poslovnih aktivnosti Banke
- Kadrovski resursi - kadrovski resursi obuhvataju adekvatan broj zaposlenih uključenih u sistem za upravljanje rizicima koji imaju odgovarajuću stručnost i profesionalno iskustvo
- Proces upravljanja svim rizicima - Proces upravljanja rizicima obuhvata proces identifikacije, mjerenja, odnosno procjene, ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kojima je Banka izložena ili može da bude izložena
- Kvantifikacija sklonosti Banke ka rizicima izvršena je uspostavljanjem sistema limita po pojedinačnim vrstama i izvorima rizika. Limiti su definisani politikama upravljanja pojedinačnim rizicima. Uveden je

sistem upravljanja rizicima koji omogućava proaktivan pristup navedenoj problematici uz mogućnost blagovremenog donošenja odluka koje će omogućiti da se postojeći rizični profil Banke približi ciljnom profilu

- IT podrška sistemu za upravljanje rizicima - osnovna strateška odrednica za IT podršku sistema za upravljanje rizicima je da IT sistem Banke bude prilagođen ostvarivanju ciljeva i zadataka sistema za upravljanje rizicima na strateškom i operativnom nivou
- Sistem unutrašnjih kontrola - sistem unutrašnjih kontrola treba da omogući adekvatnu kontrolu i nadzor funkcionisanja sistema za upravljanje rizicima, a naročito njegovu usklađenost sa propisima, unutrašnjim aktima i poslovnim standardima (pravilima struke)
- Sistem interne procene adekvatnosti kapitala – banka je uspostavila sistem interne procene adekvatnosti kapitala koji odgovara njenom obimu poslovanja u skladu sa rizičnim profilom i apetitom
- Sistem interne procene adekvatnosti upravljanja likvidnosti (ILAAP) – banka je uspostavila sistem interne procene adekvatnosti upravljanja likvidnosti uzimajući u obzir kvalitativne i kvantitativne elemente sveobuhvatnog procesa upravljanja likvidnosti Banke.

Povezanost Strategije i Rizičnog profila/apetita sa ključnim pokazateljima poslovanja

Rizični apetit predstavlja ključni okvir za definisanje maksimalnog prihvatljivog nivoa preuzimanja rizika od strane Banke. Rizični apetit se definiše preko kvalitativnih i kvantitativnih ciljeva, koji su u skladu sa poslovnom strategijom Banke.

U cilju praćenja i upravljanja rizičnim apetitom Banke, isti je uključen u procese planiranja, upravljanja kapitalom, ICAAP i ILAAP. Detaljniji limiti/targeti, koji unapređuju rizični apetit, definisani su kao dodatni indikatori rizika i u skladu sa postavljenim rizičnim profilom, pojedinačnim politikama za upravljanje rizicima (likvidnost, kamatni rizik, operativni rizik u procesu ICAAP-a i ILAAP-a). Glavna svrha ovih rizičnih limita/targeta je da ispita i utvrdi da li određene aktivnosti koje Banka preduzima usmeravaju rizični apetit Banke u pravcu zajedničkih strateških ciljeva. Na ovaj način ICAAP proces i Rizični apetit su uključeni u proces upravljanja rizičnim profilom, upravljanje rizikom na operativnom nivou i strateškog procesa donošenja odluka. Dodatni limiti / indikatori su uključeni u Plan oporavka banke i redovno se prate i o njima se izveštavaju odgovarajući odbori.

5. Kapital

Proces upravljanja kapitalom jedan je od najvažnijih procesa upravljanja bankom. Izmjena regulative u ovoj oblasti uticala je na povećanje složenosti procesa upravljanja kapitalom. Agencija za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu Agencija) donijela je novu Odluku o izračunavanju kapitala banaka čija primjena je počela 31.12.2017. godine. Navedenom Odlukom počela je implementacija Bazel III standarda u bankarskom sektoru Republike Srpske. Osnovni ciljevi usvajanja novih propisa su povećanje otpornosti bankarskog sektora kroz povećanje kvaliteta kapitala i uvođenje zaštitnih slojeva kapitala.

Minimalni standardi poslovanja za obezbjeđenje i održavanje kvantiteta i kvaliteta kapitala propisani su Zakonom o bankama Republike Srpske (u daljem tekstu: Zakon) i Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o izračunavanju kapitala banaka (u daljem tekstu: Odluka).

Banka je usvojila interni akt **Strategija i politika upravljanja kapitalom** kojim su propisani minimalni standardi koje će Banka obezbijediti i provoditi u procesu upravljanja i izračunavanja kapitala u skladu sa Zakonom, Odlukom i standardima NLB Grupe. Dokument definiše:

- Visinu, strukturu i kvalitet regulatornog kapitala;
- Minimalne stope redovnog osnovnog, osnovnog i regulatornog kapitala;
- Zaštitne stope kapitala;
- Ciljeve upravljanja kapitalom;
- Stopu finansijske poluge;
- Mjere za očuvanje kapitala;
- Risk apetit;
- Procedure za praćenje tekućih i planiranje budućih potreba Banke za kapitalom;
- Odgovornost za provođenje Politike upravljanja kapitalom;

- Politiku dividendi;
- Izvještavanje o kapitalu.

Minimalni iznos uplaćenog osnivačkog kapitala u skladu sa Zakonom iznosi 15 miliona KM. Odlukom Agencije definisan je pojam regulatornog kapitala i njegovi elementi.

Regulatorni kapital banke predstavlja iznos izvora sredstava koji je banka dužna održavati radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obaveza prema povjericima.

Regulatorni kapital banke predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala nakon regulatornih usklađivanja u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banaka:

- Osnovni kapital banke, jeste zbir stavki redovnog osnovnog kapitala nakon regulatornih usklađivanja i stavki dodatnog osnovnog kapitala nakon regulatornih usklađivanja.
- Dopunski kapital je zbir instrumenata kapitala, subordinisanih dugova, opštih rezervi za kreditne gubitke i drugih stavki dopunskog kapitala nakon regulatornih usklađivanja, koji ne može biti veći od jedne trećine osnovnog kapitala.

Osnovni kapital NLB Banke a.d. Banja Luka u cjelini se sastoji od redovnog osnovnog kapitala. Banka nema dodatnog kapitala.

Redovni osnovni kapital čine uplaćeni akcijski kapital po osnovu izdatih običnih akcija, emisiona premija, zakonske rezerve, zadržana dobit i elementi ostalog ukupnog rezultata. Odbitne stavke osnovnog kapitala su nematerijalna ulaganja i odložena poreska sredstva.

Dopunski kapital Banke čine opšte ispravke vrijednosti za kreditni rizik u skladu sa regulativom i subordinisane obaveze. Odbitnu stavku dopunskog kapitala čini iznos nedostajućih rezervi u skladu sa regulatornim zahtjevom.

U narednim tabelama prikazana je struktura regulatornog kapitala i opis osnovnih karakteristika elemenata kapitala NLB Banke a.d. Banja Luka na dan 31.12.2018. godine.

u 000 KM

Br.	Kapital	
	Stavka	Iznos
1.	REGULATORNI KAPITAL	130.027
1.1	OSNOVNI KAPITAL	121.586
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	121.586
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	62.160
1.1.1.2	Zadržana dobit	5.487
1.1.1.3	Ostali ukupni rezultat	2.150
1.1.1.4	Ostale rezerve	54.734
1.1.1.5	(-) Ostala nematerijalna imovina	-1.967
1.1.1.6	(-) Odložena poreska imovina koja zavisi od buduće profitabilnosti i ne proizilazi iz privremenih razlika umanjjenih za povezane poreske obaveze	-978
1.1.1.7	(-) Odbici od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuju dodatni osnovni kapital	
1.1.1.8	(-) Odloženo poresko sredstvo koje se može odbiti i koja zavisi od buduće profitabilnosti i proizilazi iz privremenih razlika	
1.1.2.	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	
1.1.2.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dodatni osnovni kapital	
1.1.2.2	(-) Odbici od stavki dopunskog kapitala koji premašuju dopunski kapital	
1.1.2.3	Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital (odbija se od redovnog osnovnog kapitala)	

1.2	DOPUNSKI KAPITAL	8.441
1.2.1	Instrumenti kapitala i subordinisani krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	7.823
1.2.2	Opšte ispravke vrijednosti za kreditni rizik u skladu sa standardizovanim pristupom	9.051
1.2.3	Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital (odbijen u dodatnom osnovnom kapitalu)	
1.2.4	Elementi ili odbici od dopunskog kapitala – ostalo	-8.433

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata	
Br.	Stavka
1.	Emitent NLB Banka a.d. Banja Luka
1.1	Jedinstvena oznaka VBBB-R-A
Tretman u skladu sa regulatornim okvirom	
2.	Priznat na pojedinačnoj / konsolidovanoj osnovi <i>na pojedinačnoj osnovi</i>
3.	Vrsta instrumenta <i>obične akcije</i>
4.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u hiljadama KM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja <i>62.160 hiljada KM</i> <i>Navedeni iznos je priznat u regulatornom kapitalu u iznosu koji je dobijen prilikom emisije instrumenta.</i>
5.	Nominalni iznos instrumenta 1.000 KM
5.1.	Emisiona cijena 1.000 KM
5.2.	Otkupna cijena <i>nije primjenljivo</i>
6.	Računovodstvena klasifikacija <i>akcionarski kapital</i>
7.	Datum izdavanja instrumenta <i>Banka je emitovala ukupno 16 emisija akcija.</i> <i>Prva emisija emitovana je prilikom osnivanja Banke 1998. godine, a poslednja šesnaesta emisija akcija izvršena je 2011. godine pretvaranjem rezervi Banke u akcionarski kapital.</i> <i>Ukupan iznos emitovanih akcija od prve do šesnaeste emisije iznosi 62.003.000 KM.</i>
8.	Instrument sa datumom dospijeća ili instrument bez datuma dospijeća <i>bez datuma dospijeća</i>
8.1.	Inicijalni datum dospijeća <i>bez dospijeća</i>
9.	Opcija kupovine od strane emitenta <i>ne</i>
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uslovni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupna vrijednost <i>nije primjenljivo</i>
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenljivo) <i>nije primjenljivo</i>

Kuponi/dividende	
10.	Fiksna ili promjenljiva dividenda/kupon <i>Dividenda je promjenljiva, uslovljena je visinom ostvarene dobiti. Odluku o raspodjeli dobiti donosi Skupština akcionara Banke.</i>
11.	Kuponska stopa i povezani indeksi <i>nije primjenljivo</i>
12.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende <i>nije primjenljivo</i>
13.1.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa vremenom isplate dividendi/kupona <i>„djelimično diskreciono pravo”. Ako postoje određeni uslovi koji se moraju ispuniti prije otkazivanja isplate (npr. kapital ispod određenog praga)</i>
13.2.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona <i>djelimično diskreciono pravo</i>
14.	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih podsticaja za otkup <i>ne.</i>
15.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi <i>nekumulativne.</i>
16.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument <i>nekonvertibilan.</i>
17.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije <i>nije primjenljivo</i>
18.	Ako je konvertibilan djelimično ili u cijelosti <i>nije primjenljivo</i>
19.	Ako se može konvertovati, stopa konverzije <i>Navodi se stopa konverzije u instrument sa većom sposobnošću za pokriće gubitaka.</i> <i>nije primjenljivo</i>
20.	Ako je konvertibilna, obavezna ili dobrovoljna konverzija <i>nije primjenljivo</i>
21.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje <i>nije primjenljivo</i>
22.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje <i>nije primjenljivo</i>
23.	Mogućnost smanjenja vrijednosti <i>da</i>
24.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrijednosti <i>U slučaju pokrića gubitka na osnovu odluke Skupštine Banke u skladu sa regulativom.</i>
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelimično ili u cijelosti <i>djelimično</i>
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno <i>U skladu sa regulativom</i>
27.	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, opis mehanizama povećanja vrijednosti <i>Povećanje iz ostalih elemenata regulatornog kapitala u skladu sa regulativom</i>
28.	Vrsta instrumenta koji će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta <i>nije primjenljivo</i>
29.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata <i>Nije primjenljivo</i>
30.	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike <i>nije primjenljivo</i>

6. Kapitalni zahtjevi i adekvatnost kapitala

Agencija je Odlukom propisala posebne uslove za definisanje, izračunavanje i održavanje kapitala u bankama i minimalne stope kapitala.

Minimalni kapitalni zahtjevi koji su propisani Odlukom o izračunavanju kapitala banaka imaju za cilj da osiguraju određeni nivo kvaliteta kapitala. Kvalitet kapitala mjeri se stopom adekvatnosti kapitala.

Adekvatnost (stopa adekvatnosti) kapitala Banke predstavlja odnos regulatornog kapitala i zbira ukupne ponderisane rizične aktive, operativnog, tržišnog i ostalih rizika obračunatih u skladu sa Odlukom Agencije.

Kapitalni zahtjevi

U skladu sa Zakonom i Odlukom Agencije, banka mora u svakom trenutku ispunjavati minimum kapitalnih zahtjeva:

1. stopu redovnog osnovnog kapitala (CET 1) od 6,75%,
2. stopu osnovnog kapitala od 9%,
3. stopu regulatornog kapitala od 12%.

U skladu sa Odlukom Agencije potrebno je da banka održava i dodatni zaštitni sloj za očuvanje kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku. To znači:

- 1) stopu redovnog osnovnog kapitala (CET 1) od 9,25%,
- 2) stopu osnovnog kapitala od 11,5%,
- 3) stopu regulatornog kapitala od 14,5%.

Zahtjev za ostale zaštitne slojeve kapitala

Agencija utvrđuje listu sistemski značajnih banaka u skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske.

Agencija može odrediti stopu zaštitnog sloja kapitala za sistemski značajne banke u visini od 0% do 2% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Zahtjev za kombinovani zaštitni sloj predstavlja redovni osnovni kapital (izražen procentualno u odnosu na ukupni iznos izloženosti riziku, koji je namijenjen ispunjavanju zahtjeva za zaštitnim slojem za očuvanje kapitala, uvećan za sljedeće zaštitne slojeve, u zavisnosti od toga šta je primjenjivo:

1. kontraciklični zaštitni sloj specifičan za banku,
2. zaštitni sloj za sistemski važnu banku,
3. zaštitni sloj za sistemski rizik.

Primjena kontracikličnog zaštitnog sloja specifičnog za banku, zaštitnog sloja za sistemski važnu banku i zaštitnog sloja za sistemski rizik još uvijek nije propisana.

U skladu sa zakonskom regulativom, NLB Banka a.d. Banja Luka izračunava kapitalne zahtjeve za sljedeće rizike:

- Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik namirenja/ispоруke – primjenom standardizovanog pristupa,
- Operativni rizik – primjenom pristupa osnovnog pokazatelja,
- Devizni rizik – u skladu sa regulativom, ako zbir njene ukupne neto otvorene devizne pozicije prelazi 2% njenog regulatornog kapitala.

NLB Banka a.d. Banja Luka je krajem 2018. godine iskazala pokazatelj adekvatnosti regulatornog kapitala na nivou od 15,56%. U odnosu na kraj prethodne godine adekvatnost je uvećana za 0,29 p.p.

Značajna kreditna aktivnost i rast kreditnog portfolia u 2018. godini usloveli su rast rizične aktive po osnovu kreditnog rizika od 70.491 hiljada KM. Rizična aktiva po osnovu operativnih rizika je uvećana u odnosu na prethodnu godinu za 6.308 hiljada KM. Rizična aktiva po osnovu deviznog rizika na kraju 2018. godine je smanjena za 15.457 hiljada KM u odnosu na kraj 2017. godine zbog smanjenja otvorene devizne pozicije Banke.

U 2018. godini **osnovni kapital** povećan je izdvajanjem dijela ostvarene dobiti iz 2017. godine u zakonske rezerve u iznosu od 5.867 hiljada KM i zadržanu dobit u iznosu od 5.487 hiljada KM.

Dopunski kapital u 2018. godini povećan je realizacijom subordiniranog kapitala u iznosu od 7.823 hiljade KM (4 miliona EUR). Krajem godine, dopunski kapital je smanjen povećanjem iznosa nedostajućih rezervi po regulatornom zahtjevu u iznosu od 8.433 hiljade KM.

Neto povećanje regulatornog kapitala na kraju 2018. godine iznosi 11.840 hiljada KM.

Adekvatnost kapitala redovno se prati od strane rukovodstva Banke na mjesečnom nivou.

Agencija za bankarstvo i Nadzorni odbor Banke izvještavaju se na kvartalnom nivou.

Uprava Banke predlaže Plan kapitala koji se donosi za petogodišnji period. Plan kapitala potvrđuje Nadzorni odbor, a usvaja Skupština Banke.

Iznosi kapitalnih zahtjeva i stope kapitala

Adekvatnost kapitala		
Br.	Stavka	Iznos
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	115
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	7.727
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	2.821
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
6.	Izloženosti prema institucijama	4.930
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	26.621
8.	Izloženosti prema stanovništvu	30.617
9.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	8.725
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1.405
11.	Visokorizične izloženosti	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	-
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	13
16.	Ostale izloženosti	3.912
17.	Kapitalni zahtjevi za iznos namirenja/isporuke	-
18.	Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	-
18.1.	Kapitalni zahtjevi za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenata	-
18.2.	Kapitalni zahtjevi za velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja definisana Odlukom o velikim izloženostima	-
18.3.	Kapitalni zahtjevi za devizni rizik	331
18.4.	Kapitalni zahtjevi za robni rizik	-
19.	Kapitalni zahtjevi za operativni rizik	8.586
20.	Stopa redovnog osnovnog kapitala	14,55
21.	Stopa osnovnog kapitala	14,55
22.	Stopa regulatornog kapitala	15,56

Ukupna i prosječna izloženost Banke

u 000 KM

Ukupna i prosječna neto vrijednost izloženosti			
Br.	Kategorija izloženosti	Neto vrijednost izloženosti na kraju perioda	Prosječne neto izloženosti tokom perioda
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	343,783	337,692
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	162,641	170,792
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	24,110	25,971
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0
6.	Izloženosti prema institucijama	166,038	157,872
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	301,916	281,749
8.	Izloženosti prema stanovništvu	370,074	355,196
9.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	113,315	112,232
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	11,285	12,930
11.	Visokorizične izloženosti	0	0
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0
14.	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	0	0
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	105	105
16.	Ostale izloženosti	68.944	72,852

Geografska podjela izloženosti

u 000 KM

Br.	Vrsta izloženosti	BiH	Slovenija	Njemačka	Austrija	Ostale zemlje	Ukupno
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	225,284	102,714	0	0	15,784	343,783
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	162,641	0	0	0	0	162,641
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	24,110	0	0	0	0	24,110
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0	0	0
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0
6.	Izloženosti prema institucija	24,220	15,040	47,620	45,144	34,014	166,038
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	291,805	0	0	0	10,111	301,916

8.	Izloženosti prema stanovništvu	369,950	5	0	41	77	370,074
9.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	113,315	0	0	0	0	113,315
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	11,248	0	0	0	37	11,285
11.	Visokorizične izloženosti	0	0	0	0	0	0
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0	0	0	0	0
14.	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	0	0	0	0	0	0
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	105	0	0	0	0	105
16.	Ostale izloženosti	68,944	0	0	0	0	68,944

Izloženosti prema vrstama djelatnosti

u 000 KM

Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti)																								
Br	Izloženosti	Pojloprivreda, šumarstvo i ribolov	Vađenje ruda i kamena	Prerađivačka industrija	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gaso, parom i klimatizacija	Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	Saobraćaj i skladištenje	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	Informacije i komunikacije	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužene djelatnosti	Javna uprava i odbrana; obaveze socijalno osiguranja	Obrazovanje	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	Umjetnost, zabava i rekreacija	Ostale uslužne djelatnosti	Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca; djelatnosti domaćinstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za sopstvenu upotrebu	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa	Ostalo neraspoređeno	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	343,783	343,783
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	102	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	162,539	162,641
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0	87	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7,893	0	0	16,130	24,110
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	166,038	166,038

Preostala ročnost izloženosti druge ugovorne strane

u 000 KM

Preostali rok do dospijeca svih izloženosti (neto vrijednost izloženosti)						
Br.	Kategorija izloženosti	<= 1 god	>1<=5 god	>5 god	Nije navedeno dospijeće	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	68,929	39,117	9,779	225,958	343,783
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	27,408	111,734	19,390	4,110	162,641
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	3,447	14,364	5,485	814	24,110
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0	0
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0
6	Izloženosti prema institucijama	51,028	0	7,823	107,186	166,038
7	Izloženosti prema privrednim društvima	133,321	69,959	15,354	83,282	301,916
8	Izloženosti prema stanovništvu	82,271	139,818	102,738	45,247	370,074
9	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	29,978	50,857	23,534	8,947	113,315
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	8,482	1,936	286	581	11,285
11	Visokorizične izloženosti	0	0	0	0	0
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0	0	0	0
14	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	0	0	0	0	0
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0	0	105	105
16	Ostale izloženosti	32,742	3,891	183	32,127	68,944

Bruto izloženost po značajnim privrednim granama

u 000 KM

Izloženosti prema značajnoj grani privrede								
Br.	Grane privrede	Izloženosti kod kojih su izvršene ispravke vrijednosti, odnosno umanjenje vrijednosti (izloženosti u statusu neizmirenja obaveza)	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Iznos dospjelih nenaplaćenih potraživanja	Ispravke vrijednosti za dospjela nenaplaćena potraživanja	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ukupan iznos obračunatih regulatornih rezervi
1	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	17	0	6,040	6,008	14,683	291	6,388
2	Vađenje ruda i kamena	0	0	0	0	0	0	0
3	Prerađivačka industrija	3,501	2,431	4,786	4,672	52,232	1,445	8,971
4	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	0	0	0	0	0	0	0
5	Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	0	0	0	0	0	0	0
6	Građevinarstvo	48	0	2,426	2,395	41,143	602	4,479
7	Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	3,760	555	4,771	4,687	86,157	2,762	8,929
8	Saobraćaj i skladištenje	5	2	2	2	7,130	171	279
9	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	0	0	0	0	0	0	0
10	Informacije i komunikacije	0	0	0	0	0	0	0
11	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0	0	0	0	0	0	0
12	Poslovanje nekretninama	0	0	0	0	0	0	0
13	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	0	0	0	0	0	0	0

14	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	0	0	0	0	0	0	0
15	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	0	0	0	0	0	0	0
16	Obrazovanje	0	0	0	0	0	0	0
17	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	0	0	0	0	0	0	0
18	Umjetnost, zabava i rekreacija	0	0	0	0	0	0	0
19	Ostale uslužne djelatnosti	539	34	1,209	964	74,914	1,765	4,990
20	Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za sopstvenu upotrebu	0	0	0	0	0	0	0
21	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa	0	0	0	0	0	0	0
22	Ostalo neraspoređeno	29,988	5,127	11,967	11,346	1,286,802	8,805	35,871
23	Ukupno	37,857	8,149	31,201	30,074	1,563,062	16,365	69,907

Promjene u ispravkama vrijednosti u 2018. godini

u 000 KM

Redni broj		Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1	Početno stanje	46,872	16,628
2	Nove ispravke vrijednosti tokom perioda	4,873	9,715
3	Iznos ukinutih ispravki vrijednosti i otpisi	-13,522	-9,977
4	Završno stanje	38,223	16,365

Napomena: U ispravke vrijednosti uključeni su i efekti vrednovanja kredita koji se vrednuju po fer vrijednosti u skladu sa MSFI 9

Izloženosti prije i poslije korišćenja kreditne zaštite

u 000 KM

Izloženosti prije i poslije korišćenja kreditne zaštite					
Br.	Kategorija izloženosti	Vrijednost neto izloženosti prije korišćenja kreditne zaštite		Vrijednost neto izloženosti poslije korišćenja kreditne zaštite	
		Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	343,783	0	343,783	0
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	162,641	0	162,641	0
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	24,110	0	24,109	0
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0
6	Izloženosti prema institucijama	166,038	0	166,038	0
7	Izloženosti prema privrednim društvima	301,665	251	295,393	251
8	Izloženosti prema stanovništvu	370,074	0	367,081	0
9	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	113,315	0	113,315	0
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	0	11,285	0	11,285
11	Visokorizične izloženosti	0	0	0	0
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0	0	0
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0	0	0	0
14	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	0	0	0	0
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	105	0	105	0
16	Ostale izloženosti	68,944	0	78,211	0

Informacije o finansijskoj poluzi

Stopa finansijske poluge izračunava se tako da se mjera kapitala podijeli sa mjerom ukupne izloženosti banke i izražava se u procentima.

Iznos ukupne izloženosti jeste zbir vrijednosti izloženosti u bilansnim i vanbilansnim stavkama. Minimalna stopa finansijske poluge koju su banke dužne održavati iznosi **6%**.

Na dan 31.12.2018. godine ukupnu izloženost Banke koja se uključuje u obračun finansijske poluge čine:

- Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije 20% uključuju izloženosti po osnovu odobrenih neiskorištenih kredita, činidbene garancije i nostro inkaso poslove umanjene za pripadajuća rezervisanja.
- Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije 50% uključuju izloženosti po osnovu plativih garancija umanjene za pripadajuća rezervisanja.
- Ostala imovina uključuje sve izloženosti u bilansu Banke umanjene za ispravke vrijednosti.

Kapital Banke koji se koristi za izračunavanje finansijske poluge je osnovni kapital.

NLB Banka a.d. Banja Luka je na dan 31.12.2018. godine iskazala stopu finansijske poluge 8,38%.

u 000 KM

Vrijednosti izloženosti	Iznos
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 20 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 2. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	30.874
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 50 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	4.765
Ostala imovina	1.417.959
(-) Iznos odbitnih stavki aktive – osnovni kapital – skladu sa članom 37. stav 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	-2.945
Izloženosti stope finansijske poluge – u skladu sa članom 37. stav 4. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	1.450.654
Kapital	
Osnovni kapital – u skladu sa članom 37. stav 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	121.586
Stopa finansijske poluge	
Stopa finansijske poluge – u skladu sa članom 37. stav 2. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	8,38

7. Zahtjevi za likvidnost

Likvidnost Banke predstavlja sposobnost obezbjeđivanja dovoljnih novčanih sredstava za finansiranje dospjelih obaveza.

Rizik likvidnosti predstavlja rizik nastanka gubitka u slučajevima kada finansijska institucija nije sposobna da izmiri sve dospjele obaveze, odnosno kada je finansijska institucija zbog nemogućnosti obezbjeđivanja dovoljnih sredstava za namirenje obaveza na njihovo dospjeće, prisiljena obezbjeđivati potrebna sredstva sa značajno većim troškovima od uobičajenih.

Banka u svom poslovanju preuzima likvidnosni rizik u okvirima koji su prihvatljivi s aspekta njene poslovne strategije i kapitalskih mogućnosti. Banka mora stalno obezbjeđivati odgovarajući nivo likvidnosti za potrebe ispunjavanja svojih kratkoročnih obaveza, kao i u slučaju realizacije jednog od definisanih stresnih scenarija.

Politikom i procedurama za upravljanje rizikom likvidnosti, Banka je propisala minimalne standarde koje obezbjeđuje i sprovodi u procesu upravljanja rizikom likvidnosti.

Politika i procedure za upravljanje rizikom likvidnosti Banke provode se u skladu sa:

- Zakonom o bankama Republike Srpske,
- Odlukom Centralne banke BiH o utvrđivanju i održavanju obavezne rezerve,
- Odlukom Agencije o minimalnim standardima za upravljanje rizikom likvidnosti banaka,
- drugim odlukama i propisima donesenim od strane Centralne banke BiH, Agencije za bankarstvo Republike Srpske i drugih nadležnih institucija,
- Internom procjenom procesa adekvatnosti likvidnosti – ILAAP.

Izlaganje riziku likvidnosti je ograničeno putem definisanih limita indikatora rizika likvidnosti. Pored definisanih limita, Banka sprovodi upravljanje rizikom likvidnosti na unutardnevnom nivou, prati stabilnost depozita po viđenju i sprovodi stres testove. Stres testovima se utvrđuje nivo likvidnih rezervi koje Banka treba imati u slučaju da dođe do snažnih odliva depozita. Banka mora imati minimalan nivo likvidnih rezervi da izdrži snažni odliv depozita u naredna dva mjeseca, u suprotnom aktivira se Plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve.

Plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve definiše načine postupanja i pristupanja izvorima likvidnosti u slučaju pogoršanih tržišnih okolnosti, u cilju očuvanja likvidnosti i zaštite poslovnih interesa komitenata i vlasnika Banke.

Banke je ispunjenje regulatornih likvidnosnih zahtjeva u svakom trenutku. U tom smislu Banka je usmjerena na prevazilaženje kratkoročnog poremećaja likvidnosti (LCR) i veći iznos stabilnog profila izvora sredstava u odnosu na sastav aktive i vanbilansnih aktivnosti (NSFR).

LCR (Liquidity Coverage Ratio)

LCR (Liquidity coverage ratio) je definisan kako bi se osiguralo da finansijske institucije imaju potrebnu aktivu da prebrode kratkotrajne poremećaje likvidnosti. Banka je dužna da drži jednak ili veći iznos visoko likvidnih sredstva, kao što su gotovina ili obveznice, od potencijalnih odliva u periodu do 30 dana. Minimalni LCR u skladu sa Odlukom o upravljanju likvidnosti banaka jeste 100%.

Risk apetit za LCR:

LCR (liquidity coverage ratio) > = 120%

Banke u Republici Srpskoj su dužne izvještavati o LCR od prvog kvartala 2019. godine, te ovaj podatak nije objavljen za 2018. godinu.

8. Postupak interne procjene adekvatnosti kapitala i postupak interne procjene adekvatnosti likvidnosti

Pored minimalnih regulatornih zahtjeva za kapitalom koji se odnose na pokriće kreditnih, tržišnih i operativnih rizika, Banka sprovodi Proces interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) kojim identifikuje sve rizike kojima je izložena, ili kojima bi mogla biti izložena, i utvrđuje neophodan kapital za pokriće svih rizika.

Glavni cilj ICAAP procesa je da se osigura adekvatan nivo kapitala i održivost poslovanja. Svrha ICAAP-a je da se na kontinuiranoj osnovi obezbijede efektivne i sveobuhvatne strategije, politike, procedure i procesi na osnovu kojih se procjenjuje i održava iznos, tip i distribucija (potrošnja) kapitala Banke koji će koristiti za pokriće svih kategorija rizika kojima je Banka izložena ili kojima bi mogla biti izložena. ICAAP predstavlja ključnu ulogu u kontinuitetu poslovanja i održavanju adekvatne kapitalizacije Banke.

ICAAP Izveštaj se sastavlja prema Odluci Agencije za bankarstvo Republike Srpske o postupku interne procjene adekvatnosti kapitala u bankama, i na osnovu Uputstva uz ovu Odluku i odgovora Agencije na pitanja banaka, dostupnim na web site-u Agencije.

Proces interne procjene adekvatnosti kapitala Banka sprovodi se minimalno jednom godišnje, a po potrebi i češće. Za adekvatno sprovođenje procesa prvenstveno je odgovoran Nadzorni odbor i Uprava Banke.

9. Bankarska Grupa i odnos između matičnog društva i podređenih društava

NLB Banka a.d. Banja Luka je podređeno društvo u većinskom vlasništvu NLB d.d. sa sjedištem u Ljubljani (99,85%) koja sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

NLB Banka a.d. Banja Luka ne sačinjava izvještaje na konsolidovanoj osnovi.

10. Založena i nezaložena imovina Banke

Na dan 31.12.2018. godine Banka nema založene imovine.

Vrsta imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost založene imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost nezaložene imovine
Dati krediti	-	803.866
Ulaganja u dužničke instrumente	-	206.694
Ulaganja u vlasničke instrumente	-	178
Ostalo	-	458.390

Napomena: Finansijske informacije o Banci objavljene su u Godišnjem finansijskom izvještaju Banke koji je objavljen na sajtu Banke www.nlb-rs.ba.